

Saksframlegg

Saksbehandler:	Dag Botnen, brannsjef	Arkivkode:	021
Arkivsaknr:	Styre 19/037	Dato:	23.08.2019

Behandlingsorgan:

Representantskapet for Haugaland brann og redning iks - vedtak

Budsjett for 2020 med økonomiplan for 2020 - 2023

BEHANDLING:

Brannsjefen sin tilråding

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks godkjenner driftsbudsjettet som fremlagt med en ramme på kr. 92 987 895.-

Som et resultat av at det ikke er avklart plikter og retter vedr. Haugesund kommune som deltager i selskapet, er det i budsjettet lagt opp til at selskapsavtalen er gjeldende der uttredelse er 2 år (1. juli 2020). Representantskapet vedtar å dekke Haugesund sitt budsjettansvar om forhandlinger eller ei nemnd kommer frem til at uttredelse settes til 1 år, ref. tabell 2.

Tabell 1: kostnad uten investeringer med Haugesund kommune som eier (91 757 202)

Kommune	%	Budsjett 1.1.-1.7.2020	%	Budsjett 1.7.-31.12.2020	Sum per kommune
Bokn	1,23 %	kr 564 307	1,78 %	kr 816 639	kr 1 380 946
Karmøy	34,58 %	kr 15 864 820	52,81 %	kr 24 228 489	kr 40 093 309
Suldal	5,83 %	kr 2 674 722	6,76 %	kr 3 101 393	kr 5 776 116
Sveio	4,39 %	kr 2 014 071	6,95 %	kr 3 188 563	kr 5 202 633
Tysvær	9,02 %	kr 4 138 250	13,78 %	kr 6 322 071	kr 10 460 321
Utsira	0,31 %	kr 142 224	0,37 %	kr 169 751	kr 311 974
Etne	5,04 %	kr 2 312 281	6,35 %	kr 2 913 291	kr 5 225 573
Vindafjord	7,50 %	kr 3 440 895	11,20 %	kr 5 138 403	kr 8 579 298
Haugesund	32,10 %	kr 14 727 031	0,00 %	kr -	kr 14 727 031
Sum	100 %	kr 45 878 601	100 %	kr 45 878 601	kr 91 757 202

Tabell 1

Tabell 2: kostnad uten investeringer uten Haugesund kommune som eier (91 757 202)

Kommune	Prosent	Budsjett 2020 per kommune
Bokn	1,78 %	kr 1 633 278
Karmøy	52,81 %	kr 48 456 978
Suldal	6,76 %	kr 6 202 787
Sveio	6,95 %	kr 6 377 126
Tysvær	13,78 %	kr 12 644 142
Utsira	0,37 %	kr 339 502
Etne	6,35 %	kr 5 826 582
Vindafjord	11,20 %	kr 10 276 807
Sum	100 %	kr 91 757 202

Tabell 2

Tabell 3: kostnad investeringer – felleskostnader og etterslep med lånefinansiering (1 230 694)

Kommune	Prosent		Budsjett 2020 per kommune
Bokn	1,78 %	kr 9 927	kr 112 744
	etterslep	kr 102 817	
Karmøy	52,81 %	kr 294 525	kr 294 525
	etterslep	kr -	
Suldal	6,76 %	kr 37 701	kr 53 279
	etterslep	kr 15 578	
Sveio	6,95 %	kr 38 761	kr 147 810
	etterslep	kr 109 049	
Tysvær	13,78 %	kr 76 852	kr 210 826
	etterslep	kr 133 974	
Utsira	0,37 %	kr 2 064	kr 67 493
	etterslep	kr 65 429	
Etne	6,35 %	kr 35 414	kr 50 992
	etterslep	kr 15 578	
Vindafjord	11,20 %	kr 62 463	kr 293 023
	etterslep	kr 230 560	
Sum	100 %	kr 1 230 694	kr 1 230 694

Tabell 3

Tilskuddsplikt for hver enkelt kommune er driftskostnad (tabell 1 eller 2) + finansiering av investeringer (tabell 3).

Det forutsettes at innbetaling av tilskudd for hver eier skal skje med $\frac{3}{4}$ per 5.1.2019 og $\frac{1}{4}$ per 1.7.2019.

- Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtatt at hver enkelt kommune fastsetter, innkrever og følger opp feie- og tilsynsgebyr for sin kommune. Haugaland brann og redning iks gjennomfører arbeidet på vegne av kommunene og fakturerer sin kostnad:

	Prosentvis fordeling av kr. 13 194 254	Kostnad per kommune	Administrasjonsgebyr og kommunen sine kostnader
Bokn	1,53 %	201 872	Fastsettes i hver enkelt kommune og legges inn i total kostnad som gebyret skal beregnes ut fra.
Karmøy	42,74 %	5 639 224	
Suldal	10,33 %	1 362 966	
Sveio	9,85 %	1 299 634	
Tysvær	14,59 %	1 925 042	
Utsira	0,46 %	60 694	
Etne	7,04 %	928 875	
Vindafjord	13,46 %	1 775 947	
	100 %	13 194 254	

- Representantskapet for Haugaland brann- og redning iks godkjenner handlings- og økonomiplan 2020-2023 slik den er fremlagt.

Saksbehandling i styret 20.08.2019

Budsjettet tas opp til drøfting i Eiermøtet 6. september og det gjennomføres et styremøte samme dato kl. 12³⁰ – 14³⁰ for styrebehandling av budsjett med økonomi- og handlingsplan.

Styret sine innspill og kommentarer til budsjettet innarbeides i sakspapirene og sendes ut i god tid før neste møte.

Styrevedtak 20.08.2019

Styret gjennomfører ny behandling av saken etter Eiermøtet 6. september 2019.

Saksbehandling i styret 06.09.2019

Styret sin behandling av budsjett med økonomi- og handlingsplan ble gjort etter at eiermøte var gjennomført for å kunne ta høyde for de prognosene kommunene har for sitt økonomiske handlingsrom, ref. eierstrategi.

Det vises til referat fra eiermøte datert 06.09.2019.

Følgende føringer ble gitt fra eiermøte:

- a. På sikt skal det være 1 % årlig reduksjon i budsjett for selskapet.
- b. Vekst i budsjett skal ikke være større enn deflator som gjeldende budsjett er 3,1 %.
- c. Styret og administrasjon skal ha fokus på prinsippet «godt nok» når det gjelder tjenester. Eierne ga imidlertid også signaler om at det skal settes høye mål for selskapet og at de heiet på selskapet.
- d. Det skal legges frem konsekvenser om tjenester ikke kan leveres innenfor gitte rammer.

Det må avklares om husleie og investeringer skal være en del av deflator.

Med bakgrunn i overnevnte føringer vil ikke styret kunne vedta budsjettet slik det er fremlagt. Styret ber derfor om at daglig leder legger frem et nytt budsjett med de føringer som er gitt og med forslag til løsninger for de konsekvenser som dette har for selskapet.

Forslag til vedtak blir etter dette:

Styret for Haugaland brann og redning iks ber om at daglig leder legger frem et budsjett med en forutsetning om vekst tilsvarende deflator på 3,1 %. Vil dette påvirke driften av selskapet skal konsekvens legges frem med forslag til løsning.

Det settes opp et nytt styremøte innen kort tid for å få vedtatt budsjett for 2020 med økonomi- og handlingsplan for 2020-2023.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Styrevedtak 06.09.2019

1. Styret for Haugaland brann og redning iks ber om at daglig leder legger frem et budsjett med en forutsetning om vekst tilsvarende deflator på 3,1 %. Vil dette påvirke driften av selskapet skal konsekvens legges frem med forslag til løsning.

Det settes opp et nytt styremøte innen kort tid for å få vedtatt budsjett for 2020 med økonomi- og handlingsplan for 2020-2023.

Brannsjefen sin tilråding

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks godkjenner driftsbudsjettet som fremlagt med en ramme på kr. 91 796 133,- hvor fordelingen er:

Driftsbudsjett:	87 854 915,-	(3,1 %)
Investeringer:	1 230 694,-	
Tillegg husleie 2020 (tiltak):	2 710 525,-	
Selvkostområde (feiing):	11 873 662,-	

Som et resultat av at det ikke er avklart plikter og retter vedr. Haugesund kommune som deltager i selskapet, er det i budsjettet lagt opp til at selskapsavtalen er gjeldende der uttredelse er 2 år (1. juli 2020), ref tabell 1. Representantskapet vedtar å dekke Haugesund sitt budsjettansvar om forhandlinger eller ei nemnd kommer frem til at uttredelse settes til 1 år, ref. kolonne 2 og 3 i tabell.

Investeringskostnader for eierkommunene kommer frem av kolonne 3.

Kostnad for nytt tiltak (nye stasjoner/husleie) kommer frem av kolonne 4.

Kostnad for feiing baseres på selvkostprinsippet hvor kommunene fastsetter og krever inn gebyr som baseres på planlagt utført arbeid fordelt på fyringsanlegg/bygningsmasse, ref kolonne 5.

Oppsummering av hver enkelt eierkommune sin kostnad kommer frem av kolonne 6 hvor Haugesund er medregnet frem til 1.7.2020 og kolonne 8 hvor Haugesund ikke er medregnet.

Tabell 6: samlet kostnad for hver enkelt eierkommune

Kommune	Drift m/Hgs	Drift u/Hgs	Inv. felles/ etterslep	Nye tiltak	Feiing/ gebyr	Totalt inkl. Hgs	Totalt uten Hgs
Bokn	1 322 216	1 563 817	9 927 102 817	48 247	181 667 -181 667	1 483 207	1 724 808
Karmøy	38 388 205	46 396 181	294 525 -	1 431 428	5 074 803 -5 074 803	40 114 158	48 122 134
Suldal	5 530 467	5 938 992	37 701 15 578	183 231	1 226 549 -1 226 549	5 766 977	6 175 502
Sveio	4 981 374	6 105 917	38 761 109 049	188 381	1 169 556 -1 169 556	5 317 565	6 442 108
Tysvær	10 015 460	12 106 407	76 852 133 974	373 510	1 732 367 -1 732 367	10 599 796	12 690 743
Utsira	298 707	325 063	2 064 65 429	10 029	54 619 -54 619	376 229	402 585
Etne	5 003 337	5 578 787	35 414 15 578	172 118	835 906 -835 906	5 226 447	5 801 897
Vindafjord	8 214 435	9 839 750	62 463 230 560	303 579	1 598 195 -1 598 195	8 811 037	10 436 352
Haugesund	14 100 714	-	-	-	-	14 100 714	-
Sum	87 854 915	87 854 915	1 230 694	2 710 525	-	91 796 133	91 796 133

Det forutsettes at innbetaling av tilskudd for hver eier skal skje med $\frac{3}{4}$ per 5.1.2019 og $\frac{1}{4}$ per 1.7.2019.

- Representantskapet for Haugaland brann- og redning iks godkjenner handlings- og økonomiplan 2020-2023 slik den er fremlagt.

Saksbehandling i styret

Styret sitt framlegg til vedtak

SAKSOPPLYSNINGER:

Budsjettet er en oppfølging av førsteutkast til budsjett, ref. sak 19/037 – budsjett 2020 med økonomi- og handlingsplan for 2020-2023. Saken er vedlagt som vedlegg 1.

Saksopplysninger og vurderinger av disse vil ikke gjentas i denne saken med mindre det er gjort endringer.

De endringer som er gjort i saken er med utgangspunkt i de signal som er gitt i eiermøte 6.9.2019, herunder:

- Budsjettvekst skal være etter kommunal deflator (3,1 % for 2019).
- Konsekvenser skal synliggjøres om deflator ikke dekker reell kostnadsøkning.
- Det er på sikt forventninger til synergier tilsvarende 1 % reduksjon på driftsramma per år.

Med dette som utgangspunkt har selskapet sin administrasjon gjennomgått budsjettet på nytt, analysert alle deler av dette og gjort justeringer for å innfri de signaler som er gitt i eiermøtet.

Budsjettet som legges frem har en ramme på kr. 91 796 133,-, noe som tilsvarer en økning tilsvarende deflatoren for 2019 på 3.1 % når nye tiltak ikke medregnes.

VURDERINGER:

LØNN VS DEFLATOR

Ved bruk av deflator vil selskapet for hvert år måtte redusere i driften. Bakgrunn for dette er at det ved beregning av deflator for total driftsramme er 61 % lønn. For HBR utgjør lønn 75-80 % av driftsramma.

Uten å hensynta vår fordeling mellom drift og lønn vil bruk av kommunal deflator være dårlig egnet for budsjettering da budsjettet skal være et styringsdokument for den reelle kostnaden av driften for selskapet.

Det som bør ligge til grunn for et budsjett er reell lønns- og prisvekst der dette oppgis hver for seg.

OPERASJONALISERING

Eierne har forventninger til at selskapet skal hente ut synergier som følge av stordriftsfordeler. Det må i denne sammenheng pekes på at det skal gjennomføres en operasjonalisering og at det er denne som vil kunne gi resultater.

Det er viktig å presisere at vi ikke må sammenligne kostnader når brannvesenet tidligere var kommunale med kostnader i dag.

Økning i brannkostnader for hver enkelt kommune må sammenlignes med den kostnad som ville være om kommunene selv måtte gjennomføre de tiltak som lov og forskrift krever.

Som brannvesen har vi de samme forpliktelser som før med de samme ansatte og de samme stasjonene. Innenfor lønn er det ikke endringer og avtaler innen drift videreføres eller forbedres. Kostnadsøkning skyldes i hovedsak synliggjøring av mellom annet tidligere skjulte kostnader og ikke reell økning i driftskostnader.

HUSLEIE

Det er i selskapsavtale fastsett at eierne skal stille til disposisjon egnede stasjoner der husleie skal belastes HBR. Det vil ikke være mulig for selskapet å påta seg denne kostnaden uten at dette får konsekvenser på andre områder i driftsbudsjettet.

For 2019-2020 øker husleien med 2 700 000,-, noe som alene utgjør 2.9 % driftsbudsjettet.

Det er vanskelig å tro at investeringer i mye brannstasjoner for kommunale brannvesen hadde blitt lagt til driftsbudsjettet uten økt bevilging. Det må være lov til å se til andre iks og hvordan dette praktiseres. Noen iks har ikke leie av stasjoner og på denne måten er heller ikke leiekostnad noe som påvirker driften. Dette vil også gi en mer rettferdig utgiftsfordeling mellom eierkommunene.

Ettersom husleie er en forutsigbar (relativt) kostnad fremover bør dette kunne innarbeides i økonomi- og handlingsplaner fremfor at selskapet må søke om midler eller redusere driften for hver gang leien justeres.

Vi vet at flere stasjoner skal rehabiliteres eller bygges der spesielt leien for Raglamyr og Veia, men også 10-12 andre stasjoner vil medføre økt leie på 7-10 000 000,- kommende år.

Ved budsjettering bør ikke økning i husleie som følge av nye stasjoner være en del av beregningen ved bruk av deflator, men må være nye tiltak som legges frem i budsjettprosessen.

Det skal også skrives at investeringer i brannstasjoner har sin årsak i krav fra Arbeidstilsynet der selskapet har hatt liten eller ingen grad av muligheter for å påvirke løsningene.

INVESTERINGER

Investeringer er todelt der en del ligger til selskapet og en del er etterslep fra eiere. Det vil være urimelig at selskapet skal redusere sine driftsmuligheter som følge av at eierne ikke har fulgt opp sine forpliktelser etter selskapsavtalen.

Investeringer ville ikke vært belastet driftsrammen for brannvesenet om de hadde vært kommunale.

Videre er det vanlig praksis at driftsbudsjett og investeringsbudsjett er separate selv om låneutgifter blir synliggjort som kapitalutgift som vil kunne påvirke driftsbudsjettet. Hvis kjøretøy likevel skal finansieres av selskapet uten ekstra tilskudd over driftsrammen vil ikke investeringer være mulig.

Et alternativ som bør vurderes for å avlaste investeringsbehovet for selskapet og for å synliggjøre kostnaden der den hører hjemme, er å gå tilbake på tidligere vedtak ref. selskapsavtalen:

Deltakerkommuner som ikke har oppfylt offentligrettslige krav til et brannvesen når det gjelder utstyr og kjøretøy belastes særskilt for dette gjennom et ekstra tilskudd til selskapet de 4 første kalenderårene, regnet fra første årsskiftet, etter at selskapet er etablert. Dette tilskuddet blir også en del av tinginnskuddet/kapitalinnskuddet for den enkelte kommune.

TILTAK OG KONSEKVENSER:

For å kunne legge frem et budsjett som er et godt styringsdokument må det avklares om husleie og investeringer skal beregnes inn i driftsbudsjettet og beregning ut fra deflator. Med en økning på driftsrammen på 3,1 % vil alternativene for behandling av investeringer og husleie være:

a. budsjett med investeringsbudsjett og husleie	± 3,8''
b. budsjett med husleie, men uten investeringsbudsjett	± 3,2''
c. budsjett uten investeringsbudsjett og husleie	± 0,6''

I vurderingen om hva som skal omfattes av deflator vil det være naturlig å se dette opp mot hva som ville være situasjonen om hver kommune skulle stå for sine egne driftsutgifter og investeringer. Det legges frem forslag til innsparinger for disse tre alternativene:

1. Gjennomgang av budsjettall

Budsjettet er gjennomgått på ny der alle poster har fått en ny beregning samt at det er sett på regnskap per 1.9.2019 og på denne måten hentet ut flere erfaringstall. Budsjettet er på denne måten tatt ned ved å redusere etter «ostehøvelprinsippet». Det er også redusert der vi allerede nå ser at vi har fått synergier gjennom stordriftsfordeler.

2. Reduksjon i antall stasjoner

Det vil ikke være mulig å opprettholde et forsvarlig brannvesen på dagens nivå hvis selskapsavtalen skal realiseres samtidig som det skal budsjetteres med deflator, hvor økningen også skal innbefatte økning i husleie og investering. Husleie for Vea og Raglamyr vil alene medføre økning i kostnad tilsvarende to deltidsstasjoner. Videre vil det være kostnader forbundet med kasertering.

Reduksjon for andre stasjoner vil medføre reduksjon i antall brannkonstabler og dermed reduserte kostnader for lønn og godtgjørelser. Ved nedleggelse av stasjoner vil det også være reduksjon i drift, leie og investeringer.

Det er ikke et reelt alternativ å legge ned stasjoner for 2020 da dette innebærer en prosess der et resultat tidligst er realiserbart innen 2021, som følge av formelle prosesser rundt nedbemanning og de avtaler som er knytt opp til drift av stasjonene. Dette må derfor sees i sammenheng med operasjonaliseringen hvor det skal analyseres hvordan beredskapen kan optimaliseres.

3. Utsettelse av kompetansehevende tiltak.

Å redusere volumet av kompetansehevende tiltak vil være det enkleste tiltaket, men likevel svært utfordrende. Å skyve kompetansekravene foran seg løser ikke budsjettutfordringer da vi må søke tiltak som har vedvarende effekt. Kompetanse har også vært satsingsområdet og en begrunnelse for etablering av et interkommunalt selskap.

4. Utsettelse investeringer.

Utsettelse av investeringer er en mulighet. Det er en utfordring at etterslepet fremdeles er stort og at det er utstyr og kjøretøy som ikke innfrir gjeldende krav til driftssikkerhet. Utsettelse av investeringer gir ikke varig innsparing da vi skyver en kostnad foran oss som vi vet kommer.

5. Reduksjon i stillinger.

Det er et alternativ å redusere stillinger i selskapet. Det som ikke kan reduseres er stillinger som er knyttet opp mot lov og forskrift hvor innbyggertallet er dimensjonerende. Muligheter innenfor organisasjonskartet er:

Brannkonstabler og utrykningsledere	320	320 er forskriftskrav
Overordnet vakt	11	8 er forskriftskrav
Daglig leder/avdelingsledelse	6	3 er forskriftskrav
Forebyggende	8	8 er forskriftskrav
Feiing og tilsyn	13	12 er forskriftskrav (selvkost)
Områdeledere/brigadeledere	8	8 er forskriftskrav (krav til 2 stasjoner med dagansatte)
Andre	3	0 er forskriftskrav

Dette bryter med avtalen rundt virksomhetsoverføring av de ansatte. Alternativt må dette sees på som en egen prosess som følge av den økonomiske situasjonen selskapet er i etter at virksomhetsoverføringen er skjedd.

Det skal nevnes at behovet for stillingene er tilstede der det vil være vanskelig å se for seg reduksjon i personellressurser der vi er med etablering og drift i dag.

Det er ikke et reelt alternativ å nedbemanne for 2020 da dette innebærer en prosess der et resultat tidligst er realiserbart innen 2021. Likevel er det viktig at selskapet har fokus på organisasjonsstrukturen til enhver tid for å tilpasse denne til gjeldende behov. Det er derfor varslet tillitsvalgte om at vi ønsker å se på organisasjonskartet og vurdere endringer med begrunnelse for økonomiske innsparinger, men også behovet for å jobbe «smartere».

Ved ledighet i stillingene skal det også fortløpende vurderes om stillingen kan besettes ved omorganisering før denne lyses ut.

ANBEFALING:

Det forutsettes at husleie ikke inngår i beregningen når deflator legges til grunn for budsjett 2020. Med det som utgangspunkt vil budsjett for 2020 beregnes til å være:

År	Budsjetttramme	Husleie
2019	86 523 350,-	3 293 335,-
2020	89 085 609,-	6 003 860,-

Investeringer er tatt med for 2020 i prinsippet med bruk av deflator, men også investeringer bør holdes utenfor i deflatorberegningen i kommende budsjett da dette er kostnader som akkumuleres og vil ha større og større innvirkning på handlingsrommet om så ikke gjøres.

Budsjettet legges frem med innsparinger basert etter «ostehøvelprinsippet». Det er usikkerhet rundt de ulike budsjettområdene, men erfaringer per i dag (halvårsregnskap og avtaler) er presisjonen noe bedre i år enn i fjor på samme tid. Ved budsjettering 2020 vil vi ha et helt år som erfaring og presisjonen øker ytterligere.

Det er et mål om å drive et kostnadseffektivt brannvesen og det forutsettes at formålet med å etablere Haugaland brann og redning iks var for å gjennomføre i fellesskap de utfordringer som hver enkelt kommune ellers måtte gjøre hver for seg. Kravene som nå kommer fortløpende ville vært krav også for hver enkelt kommune om de hadde valgt å stå utenfor et samarbeid, men da med eget ansvar for å løse dette.

Alternativene under punkt 2-5 bør ikke være en løsning i en oppstartsfasen, men heller et resultat av effektiv drift når selskapet er etablert.

Haugesund 23.09.2019

Dag Botnen
brannsjef

Vedlegg:

- 1 – Sak 19/037 – budsjett med økonomi- og handlingsplan 2020-2023
- 2 – spesifisering av kostnader basert på fordelingenøkler
- 3 – Spesifisering av budsjett (detaljbudsjett) inkludert beregning av selvkostområdet
- 4 – Økonomi og handlingsplan 2020-2023 - Haugaland brann og redning iks.

Referanse:

- 1 – selskapsavtale for Haugaland brann og redning iks
- 2 – eierstrategi for Haugaland brann og redning iks
- 3 – referat etter eiermøtet 6. november 2019

Haugaland brann og redning iks

Saksframlegg

Saksbehandler: Dag Botnen, brannsjef Arkivkode: 021
 Arkivsaknr: Styre 19/037 Dato: 23.08.2019

Behandlingsorgan:

Representantskapet for Haugaland brann og redning iks - vedtak

Budsjett for 2020 med økonomiplan for 2020 - 2023

BEHANDLING:

Brannsjefen sin tilråding

- Representantskapet for Haugaland brann og redning iks godkjenner driftsbudsjettet som fremlagt med en ramme på kr. 92 987 895.-

Som et resultat av at det ikke er avklart plikter og retter vedr. Haugesund kommune som deltager i selskapet, er det i budsjettet lagt opp til at selskapsavtalen er gjeldende der uttredelse er 2 år (1. juli 2020). Representantskapet vedtar å dekke Haugesund sitt budsjettansvar om forhandlinger eller ei nemnd kommer frem til at uttredelse settes til 1 år, ref. tabell 2.

Tabell 1: kostnad uten investeringer med Haugesund kommune som eier (91 757 202)

Kommune	%	Budsjett 1.1.-1.7.2020	%	Budsjett 1.7.-31.12.2020	Sum per kommune
Bokn	1,23 %	kr. 564 307	1,78 %	kr. 816 639	kr. 1 380 946
Karmøy	34,58 %	kr. 15 864 820	52,81 %	kr. 24 228 489	kr. 40 093 309
Suldal	5,83 %	kr. 2 674 722	6,76 %	kr. 3 101 393	kr. 5 776 116
Sveio	4,39 %	kr. 2 014 071	6,95 %	kr. 3 188 563	kr. 5 202 633
Tysvær	9,02 %	kr. 4 138 250	13,78 %	kr. 6 322 071	kr. 10 460 321
Utsira	0,31 %	kr. 142 224	0,37 %	kr. 169 751	kr. 311 974
Etne	5,04 %	kr. 2 312 281	6,35 %	kr. 2 913 291	kr. 5 225 573
Vindafjord	7,50 %	kr. 3 440 895	11,20 %	kr. 5 138 403	kr. 8 579 298
Haugesund	32,10 %	kr. 14 727 031	0,00 %	kr. -	kr. 14 727 031
Sum	100 %	kr. 45 878 601	100 %	kr. 45 878 601	kr. 91 757 202

Tabell 1

Tabell 2: kostnad uten investeringer uten Haugesund kommune som eier (91 757 202)

Kommune	Prosent	Budsjett 2020, per kommune
Bokn	1,78 %	kr. 1 633 278
Karmøy	52,81 %	kr. 48 456 978
Suldal	6,76 %	kr. 6 202 787
Sveio	6,95 %	kr. 6 377 126
Tysvær	13,78 %	kr. 12 644 142
Utsira	0,37 %	kr. 339 502
Etne	6,35 %	kr. 5 826 582
Vindafjord	11,20 %	kr. 10 276 807
Sum	100 %	kr. 91 757 202

Tabell 2

Tabell 3: kostnad investeringer – felleskostnader og etterslep med lånefinansiering (1 230 694)

Kommune	Prosent		Budsjett 2020 per kommune
Bokn	1,78 %	kr 9 927	kr 112 744
	etterslep	kr 102 817	
Karmøy	52,81 %	kr 294 525	kr 294 525
	etterslep	kr	
Suldal	6,76 %	kr 37 701	kr 53 279
	etterslep	kr 15 578	
Sveio	6,95 %	kr 38 761	kr 147 810
	etterslep	kr 109 049	
Tysvær	13,78 %	kr 76 852	kr 210 826
	etterslep	kr 133 974	
Utsira	0,37 %	kr 2 064	kr 67 493
	etterslep	kr 65 429	
Etne	6,35 %	kr 35 414	kr 50 992
	etterslep	kr 15 578	
Vindafjord	11,20 %	kr 62 463	kr 293 023
	etterslep	kr 230 560	
Sum	100 %	kr 1 230 694	kr 1 230 694

Tabell 3

Tilskuddsplikt for hver enkelt kommune er driftskostnad (tabell 1 eller 2) + finansiering av investeringer (tabell 3).

Det forutsettes at innbetaling av tilskudd for hver eier skal skje med ¼ per 5.1.2019 og ¼ per 1.7.2019.

- Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtatt at hver enkelt kommune fastsetter, innkrever og følger opp feie- og tilsynsgebyr for sin kommune. Haugaland brann og redning iks gjennomfører arbeidet på vegne av kommunene og fakturerer sin kostnad:

	Prosentvis fordeling av kr. 13 194 254	Kostnad per kommune	Administrasjonsgebyr og kommunen sine kostnader
Bokn	1,53 %	201 872	Fastsettes i hver enkelt kommune og legges inn i total kostnad som gebyret skal beregnes ut fra.
Karmøy	42,74 %	5 639 224	
Suldal	10,33 %	1 362 966	
Sveio	9,85 %	1 299 634	
Tysvær	14,59 %	1 925 042	
Utsira	0,46 %	60 694	
Etne	7,04 %	928 875	
Vindafjord	13,46 %	1 775 947	
	100 %	13 194 254	

- Representantskapet for Haugaland brann- og redning iks godkjenner handlings- og økonomiplan 2020-2023 slik den er fremlagt.

Saksbehandling i styret 20.08.2019

Budsjettet tas opp til drøfting i Eiermøtet 6. september og det gjennomføres et styremøte samme dato kl. 12³⁰ – 14³⁰ for styrebehandling av budsjett med økonomi- og handlingsplan.

Styret sine innspill og kommentarer til budsjettet innarbeides i sakspapirene og sendes ut i god tid før neste møte.

Styrevedtak 20.08.2019

Styret gjennomfører ny behandling av saken etter Eiermøtet 6. september 2019.

Saksbehandling i styret 06.09.2019

Styret sin behandling av budsjett med økonomi- og handlingsplan ble gjort etter at eiermøte var gjennomført for å kunne ta høyde for de prognosene kommunene har for sitt økonomiske handlingsrom, ref. eierstrategi.

Det vises til referat fra eiermøte datert 06.09.2019.

Følgende føringer ble gitt fra eiermøte:

- a. På sikt skal det være 1 % årlig reduksjon i budsjett for selskapet.
- b. Vekst i budsjett skal ikke være større enn deflator som gjeldende budsjett er 3,1 %.
- c. Styret og administrasjon skal ha fokus på prinsippet «godt nok» når det gjelder tjenester. Eierne ga imidlertid også signaler om at det skal settes høye mål for selskapet og at de heiet på selskapet.
- d. Det skal legges frem konsekvenser om tjenester ikke kan leveres innenfor gitte rammer.

Det må avklares om husleie og investeringer skal være en del av deflator.

Med bakgrunn i overnevnte føringer vil ikke styret kunne vedta budsjettet slik det er fremlagt. Styret ber derfor om at daglig leder legger frem et nytt budsjett med de føringer som er gitt og med forslag til løsninger for de konsekvenser som dette har for selskapet.

Forslag til vedtak blir etter dette:

Styret for Haugaland brann og redning iks ber om at daglig leder legger frem et budsjett med en forutsetning om vekst tilsvarende deflator på 3,1 %. Vil dette påvirke driften av selskapet skal konsekvens legges frem med forslag til løsning.

Det settes opp et nytt styremøte innen kort tid for å få vedtatt budsjett for 2020 med økonomi- og handlingsplan for 2020-2023.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Styrevedtak 06.09.2019

1. Styret for Haugaland brann og redning iks ber om at daglig leder legger frem et budsjett med en forutsetning om vekst tilsvarende deflator på 3,1 %. Vil dette påvirke driften av selskapet skal konsekvens legges frem med forslag til løsning.

Det settes opp et nytt styremøte innen kort tid for å få vedtatt budsjett for 2020 med økonomi- og handlingsplan for 2020-2023.

SAKSOPPLYSNINGER:

Budsjettet som legges frem er et driftsbudsjett med en ramme på kr. 92 987 895,- med fordeling som vist i tabell under mellom lønn, driftsinntekter og -kostnader. Ved sammenligning mellom lønn og drift 2019/-20 er ikke kostnader for kurs/kompetanse ompostert. Videre er finansieringskostnader holdt utenfor for å kunne sammenligne reelle budsjettall.

	Kostnad 2020	Endring fra 2019	Forklaring til endring:	
Lønnskostnader	75 671 031,-	7 029 146,-	Lønnsvekst 3,2 %, ref. KS	2 196 540,-
			Lønnsvekst SSB + 0,4 %	274 568,-
			Utrykninger (se også driftsinntekter)	2 796 071,-
			Justering for KLP:	831 612,-
			Justering for arb.g. avgift utrykning/KLP:	511 503,-
			Justering av feil i følgebrev:	418 852,-
			7 029 146,-	
Driftsinntekter	- 22 757 630,-	-2 904 986,-	Knyttet til selvkostområde (lønn)	- 2 365 685,-
			Økt tilbakebetaling for utrykning	- 400 000,-
			Justeringer for sykefravær mm	344 398,-
			Mva med rett til komp. (se utgift):	-483 700,-
			-2 904 986,-	
Driftsutgifter	34 824 120,-	1 573 174,-	Husleie (nye stasjoner):	+ 2 710 525,-
			Systemer ikt:	- 814 391,-
			110-sentral Rogaland:	- 944 728,-
			Mva med rett til komp. (se inntekt):	+ 483 700,-
			KPI, andre justeringer:	+138 068,-
			1 573 174,-	
Kurs- og kompetanse	4 730 998,-	+ 151 570,-	Kurs- og kompetansekostnader drift:	- 4 579 428,-
			Kurs- og kompetansekostnader lønn:	+ 4 730 998,-
			151 570,-	
Investeringskostnader	1 230 694,-	1 230 694,-	Investeringskostnader (lån+renter)	1 230 694,-
				1 230 694,-

Budsjettøkning er på 8,24 %, der dette også inkluderer investeringskostnader.

Lønnskostnader

Det er lagt inn 3,6 % lønnsvekst som er i tråd med SSB sine beregninger for 2020. Videre er det internt i budsjettet flyttet kostnader over på andre arter. Dette medfører at det vil være vanskelig å se økning/reduksjon på de ulike områdene, men det vises til tabell over.

Det er en økning i lønnskostnader utover det som oppgis som forventet lønnsvekst og reell lønnsvekst fra 2018-2019 (budsjettet med 2,55, reelt var dette 3,2 %). Bakgrunnen for dette er at mannskap er plassert i hhv 10 og 16 års ansiennitet, ref. lønnstabell KS, HTA. Reell lønnsvekst er høyere for 2019 enn det som var forventet lønnsvekst i 2019, og det er justert for dette. Som eksempel på lønnsoppjøret 2019 og reell lønnsvekst for HBR vises det til følgende tre poster:

Post	Periode	Lønnsvekst	Kronebeløp
Vakt mannskap	1.5.2019-1.5.2020	4,5 %	580 888,-
Fast arbeid (øvelser)	1.5.2019-1.5.2020	5,1 %	154 011,-
Person søker	1.5.2019-1.5.2020	5,1 %	303 105,-
Differanse 2,55/reell vekst	1.5.2019-1.5.2020		338 110,-

Videre er lønnskostnader justert mellom selvkostområdet og brannvesenet for øvrig der deler av kostnadene for administrasjon er medregnet som selvkost.

Driftsinntekter

Det forventes at det innenfor selvkostområdet kreves inn det som skal dekke selskapet sine kostnader.

Det er i budsjett for 2019 fastsett at hver enkelt kommune skal selv fastsette feie- og tilsynsgebyr. Dette innebærer at det vil være ulike gebyr for de ulike eierkommunene. Selskapet oversender kostnad for hver eierkommune samt grunnlagsdata (forventet feiing og tilsyn i snitt de neste 4 år).

Avgiftene kan ikke fastsettes på grunnlag av en fordelingsnøkkel da denne nøkkelen ikke nødvendigvis er i samsvar med den faktiske kostnaden og dermed blir det en kryssfinansiering ved inndekning gjennom tilsyns- og feieavgiftene. Med dette som bakgrunn vil feiebudsjetten holdes utenfor fordelingsnøkkelen. Kostnad for hver enkelt kommune beregnes av kommunen selv, men HBR melder inn sin kostnad for utførelse av feiing og tilsyn.

Det er en økning på feiing som i all hovedsak skyldes at det er lagt til prosenter fra administrative stillinger (økonomi, personell, logistikk med flere). Det er ikke lagt til eller redusert stillinger.

Gjennomføringen videreføres for 2020 slik det ble foreslått i 2019:

1. HBR legger frem kostnader for hver enkelt kommune der disse baseres på en selvkostberegning (se vedlegg – selvkostberegning).
2. Kommunen legger til sin kostnad med system, lisenser, fakturering, oppfølging med mer.
3. Hver enkelt kommune fastsetter gebyr for inndekning av kostnaden og krever denne inn gjennom sitt system.
4. Vi fakturerer kommunene etter avtalt sum og er ansvarlig for at jobben er utført. Det skal følge dokumentasjon for utført arbeid.
5. Selvkostfondet legges til og administreres av hver enkelt kommune.

Driftskostnader

Driftsbudsjett for 2020 legges frem som en videreføring av budsjettet for 2019. De beregninger som er gjort i budsjettokument for 2019 er gjeldende som beregning så fremt det ikke er erfaringstall (regnskap 2018) som tilsier at det skal gjøres endringer. Videre vil det være kostnadsøkning/-reduksjon som følge av endringer på leverandør eller avtaler.

Husleie er den posten som medfører vekst for selskapet sine driftskostnader med kr. 2 710 525,-. Holdes denne utenfor reduseres driftskostnadene for selskapet med ca. 1 200 000,-. Husleie skal inntektsføres i hver enkelt kommune, men som følge av fordelingsnøkkel og det at flere av kommunene ikke har gjort endringer på sine stasjoner, vil ikke leieinntekter nødvendigvis gjenspeile hver enkelt kommune sine utgifter.

KPI settes til 1,7 %, ref. SSB. For de områdene hvor vi forventer en synergi som følge av stordrift (og hvor vi har startet et arbeid med rammeavtaler) er det ikke lagt til KPI.

Investeringsbudsjett

Investeringer er vedtatt i 2019 og videreføres for 2020. Investeringer skal finansieres gjennom låneopptak og kostnad vil for selskapet akkumuleres som følge av dette. Investeringer er delt i to deler; etterslep for hver enkelt kommune og fellesinvesteringer, ref. økonomi- og handlingsplan 2019-2023.

Det foreslås ikke endringer i investeringsbudsjettet utover tidligere vedtak.

Kostnader for investeringer er medregnet i driftsbudsjettet.

Kostnad kurs

I budsjettoppsettet er kurs og kompetanse flyttet fra drift til lønn der det er justert for arbeidsgiveravgift og KLP. Vekst i lønn og reduksjon i drift er dermed i balanse, men det vil i dette budsjettet og fremtidige budsjett synliggjøres annerledes enn for budsjett av 2019.

Begrunnelse for omposteringen er at kurskostnaden er i all hovedsak lønn til mannskap og instruktører og dermed ikke en driftspost.

VURDERINGER:

Lønnskostnader

En kommune vil i sitt budsjett ha brannvesenet oppført som en driftskostnad der KPI er sett til 1,7 %. Brannvesenet sine kostnader er i hovedsak knytt opp mot lønn (~ ¾) der vekst er beregnet å være 3,6 %. Det er derfor viktig at kommunene er bevisste på dette ved sine interne budsjettprosesser.

I budsjettet for 2020 er det ikke endringer utover justering av utrykninger samt flytting av poster slik at dette skal kunne kontrolleres opp mot lønssystemet. Dette medfører at det er vanskelig å sammenligne budsjett 2019 med budsjett for 2020. Det vil likevel være en fordel med en slik justering for senere sammenligninger.

Det presiseres at det ikke er gitt lønn til ansatte utover det som er generell lønnsvekst i kommunal sektor. Unntak er korreksjon av lønn der var mange feil i folgebrevet i forbindelse med virksomhetsoverdragelsen. I hovedsak er dette løst ved etablering av et lønns- og arbeidsdokument som alle skal følge og hvor det er gitt personlige tillegg for å kompensere for avviket fra det som hver enkelt hadde tidligere.

Driftsinntekter

For driftsinntekter som ligger utenfor selvkostområdet er det en viss usikkerhet. Dette gjelder først og fremst følgende områder:

1. Unødvige alarmer. I dag er det avtale mellom Haugaland kraft og Haugesund kommune der Haugesund får inntekter for alle kommunene i vårt ansvarsområde. Vi får dermed ikke dekket våre kostnader da Haugaland kraft ikke vil betale to ganger og Haugesund kommune ikke har avtale om å videreføre dette til vårt selskap. Det forventes at selskapet får dekket sine kostnader, men per i dag har det ikke lyktes å få til en ordning på dette. Det budsjetteres med refusjon.
2. Sykelønnsrefusjoner er nedjustert som følge av endringer i NAV sin beregningsmetode for sykepenger. Dette har spesielt konsekvenser for refusjon for deltidsmannskap.

Driftsutgifter

Vi har ikke tilstrekkelig med erfaringstall for å kunne fastsette eksakt driftsbudsjett. Det er derfor benyttet beregninger fra 2019 som er justert med KPI.

Det er også kommende driftskostnader som må synliggjøres i økonomi- og handlingsplan. Dette er i hovedsak:

1. Endring eller bygging av nøkterne brannstasjoner som ikke innfrir krav til gjeldende krav. Arbeidet med å utvikle planer for dette er i gang, men det foreligger ikke nok tallgrunnlag til å fastsette dette i detalj.
2. Etablering av en hovedbrannstasjon. Selve objektet med også organiseringen har fremdeles mange avhengighetsforhold til videre drift av selskapet og hvordan dette skal tilpasses Haugesund kommune og deres brannvesen. Det vil være et mål om at dette avklares i løpet av 2019.
3. Etablering av en felles brannstasjon mellom Bokn, Tysvær og Equinor. Dette arbeidet er påbegynt og det forventes å ha tallgrunnlag som kan tas med i økonomi- og handlingsplan fra og med 2021.
4. Etablering av brannstasjon på Vea. Planleggingsarbeidet er påbegynt og kostnadsanalyse vil være klar innen kort tid.
5. Det vurderes ulike organisasjonsformer for å gi best mulig beredskap for en billigst mulig kostnad. Også her vil vi måtte bruke 2019 for analyser.
6. Det er signalisert fra Haugesund kommune om at alle avtaler som har med brannvesenet å gjøre vil sies opp og nye skal reforhandles. Hvilke konsekvenser dette har for selskapet vet vi ikke per i dag. Avtalene er:
 - a. Slokkeavtale ved Frakkagjerd/Førresfjorden.
 - b. Avtale om redningsdykking.
 - c. Slokkeavtale generelt (felles for alle kommuner i regionen).
 - d. Avtale om bekjempelse av akutt forurensning.

Realisering av en økonomisk gevinst.

Dette er omtalt i kapittel 6 i økonomi- og handlingsplan og det nevnes stikkordmessig i saken de områdene som er omtalt:

- Kompetansehevende tiltak som gjennomføres lokalt.
- Etablering av spisskompetanse.
- Kostnadseffektive investeringer og anskaffelser.
- Felles ledelse hvor stillingene er samlet og samkjørt.
- Organisering av fagstillinger og beredskap samt vaktordninger.
- Operasjonalisering av brannvesenet hvor det skal analyseres og tiltak foreslås.

Haugesund 23.09.2019

Dag Botnen
brannsjef

Vedlegg:

- a. budsjett for 2020 - Haugaland brann og redning iks.
- b. økonomi- og handlingsplan 2020-2023 - Haugaland brann og redning iks.
- c. selskapsavtale for Haugaland brann og redning iks.
- d. Notat: selvkostberegning for feiing og tilsyn

VEDLEGG 2 – spesifisering av kostnader basert på fordelingenøkler

Tabell 1: kostnad uten investeringer med Haugesund kommune som eier (87 854 915,-)

Kommune	%	Budsjett 1.1.-1.7.2020	%	Budsjett 1.7.-31.12.2020	Sum per kommune
Bokn	1,23 %	kr 540 308	1,78 %	kr 781 909	kr 1 322 216
Karmøy	34,58 %	kr 15 190 115	52,81 %	kr 23 198 090	kr 38 388 205
Suldal	5,83 %	kr 2 560 971	6,76 %	kr 2 969 496	kr 5 530 467
Sveio	4,39 %	kr 1 928 415	6,95 %	kr 3 052 958	kr 4 981 374
Tysvær	9,02 %	kr 3 962 257	13,78 %	kr 6 053 204	kr 10 015 460
Utsira	0,31 %	kr 136 175	0,37 %	kr 162 532	kr 298 707
Etne	5,04 %	kr 2 213 944	6,35 %	kr 2 789 394	kr 5 003 337
Vindafjord	7,50 %	kr 3 294 559	11,20 %	kr 4 919 875	kr 8 214 435
Haugesund	32,10 %	kr 14 100 714	0,00 %	kr -	kr 14 100 714
Sum	100 %	kr 43 927 458	100 %	kr 43 927 458	kr 87 854 915

Tabell 1

Tabell 2: kostnad uten investeringer uten Haugesund kommune som eier (87 854 915,-)

Kommune	Prosent	Budsjett 2020 per kommune
Bokn	1,78 %	kr 1 563 817
Karmøy	52,81 %	kr 46 396 181
Suldal	6,76 %	kr 5 938 992
Sveio	6,95 %	kr 6 105 917
Tysvær	13,78 %	kr 12 106 407
Utsira	0,37 %	kr 325 063
Etne	6,35 %	kr 5 578 787
Vindafjord	11,20 %	kr 9 839 750
Sum	100 %	kr 87 854 915

Tabell 2

Tabell 3: kostnad investeringer – felleskostnader og etterslep med lånefinansiering (1 230 694)

Kommune	Prosent		Inv. 2020 per kommune
Bokn	1,78 %	kr 9 927	kr 112 744
	etterslep	kr 102 817	
Karmøy	52,81 %	kr 294 525	kr 294 525
	etterslep	kr -	
Suldal	6,76 %	kr 37 701	kr 53 279
	etterslep	kr 15 578	
Sveio	6,95 %	kr 38 761	kr 147 810
	etterslep	kr 109 049	
Tysvær	13,78 %	kr 76 852	kr 210 826
	etterslep	kr 133 974	
Utsira	0,37 %	kr 2 064	kr 67 493
	etterslep	kr 65 429	
Etne	6,35 %	kr 35 414	kr 50 992
	etterslep	kr 15 578	
Vindafjord	11,20 %	kr 62 463	kr 293 023
	etterslep	kr 230 560	
Sum	100 %	kr 1 230 694	kr 1 230 694

Tabell 3

Tabell 4: kostnad for nye tiltak uten Haugesund kommune som eier (2 710 525,-)

Kommune	Prosent	Tiltak 2020 per kommune
Bokn	1,78 %	kr 48 247
Karmøy	52,81 %	kr 1 431 428
Suldal	6,76 %	kr 183 231
Sveio	6,95 %	kr 188 381
Tysvær	13,78 %	kr 373 510
Utsira	0,37 %	kr 10 029
Etne	6,35 %	kr 172 118
Vindafjord	11,20 %	kr 303 579
Sum	100 %	kr 2 710 525

Tabell 4

Tabell 5: kostnad feiing og tilsyn per kommune som skal finansieres gjennom selvkost (11 873 662,-)

	Prosentvis fordeling av kr. 11 873 662,-	Kostnad per kommune	Administrasjonsgebyr og kommunen sine kostnader
Bokn	1,53 %	181 667	Fastsettes i hver enkelt kommune og legges inn i total kostnad som gebyret skal beregnes ut fra.
Karmøy	42,74 %	5 074 803	
Suldal	10,33 %	1 226 549	
Sveio	9,85 %	1 169 556	
Tysvær	14,59 %	1 732 367	
Utsira	0,46 %	54 619	
Etne	7,04 %	835 906	
Vindafjord	13,46 %	1 598 195	
	100 %	11 873 662	